

Werknemer Civiel

Werknemer Pensioenrechtspraak 2019: trends en cijfers

In dit artikel presenteer ik een overzicht van trends en cijfers over pensioenrechtspraak uit 2019. Meten is immers weten. Over 2019 heb ik alle op rechtspraak.nl gepubliceerde uitspraken over de arbeidsvoorwaarde pensioen bekeken, samengevat en gerubriceerd. In totaal waren er 196 gepubliceerde uitspraken. Dat is 18% meer dan in 2018.

Commentaar

De 196 door mij beoordeelde pensioenuitspraken uit 2019 zijn het topje van de ijsberg. Als advocaat weet ik uit eigen ervaring dat veel pensioenuitspraken niet gepubliceerd worden. De publicatiegraad van uitspraken was volgens het jaarverslag van de rechtspraak in 2017 4,1%. Dat betekent dat 4,1% van de zaken werd gepubliceerd op rechtspraak.nl. Of deze 4,1% representatief is voor pensioenzaken is niet bekend. Het zou betekenen dat ongeveer 1 op de 25 pensioenuitspraken wordt gepubliceerd. Die lijn doortrekkend zouden er op jaarbasis circa 4900 pensioenuitspraken zijn. Om te weten waarover is geprocedeerd in 2019 heb ik de uitspraken onderverdeeld in 12 rubrieken en onderwerpen, variërend van uitleg tot wijziging en van scheiding tot waardeoverdracht of gelijke behandeling. Uitspraken kunnen in meerdere categorieën vallen. Het meest voorkomende pensioengeschil gaat over de vraag of een werkgever onder de werkingssfeer van een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds valt. Dat is een combinatie van uitleg (van de werkingssfeerbepaling) en verplichtstelling. Hieronder volgt de weergave van de top 5 uit 2019.

Top 5 onderwerpen gepubliceerde uitspraken 2019:

- 1) Uitleg
- 2) Scheiding
- 3) Verplichtstelling
- 4) Gelijke behandeling
- 5) Procesrecht

De onbetwiste nummer 1 is net als in 2018 uitleg. Dat kan zijn uitleg van een wettelijke bepaling of uitleg van een pensioenreglement. Nummer 2 is nog steeds scheiding, al is het aantal uitspraken daarover afgenomen van 43 naar 35. Het aantal zaken over verplichtstelling blijft op drie staan.

Dit jaar werd onder meer geprocedeerd over de vraag of een pannenkoek een koek is die onder de werkingssfeer van het bedrijfstakpensioenfonds zoetwaren viel. Fundamentele uitspraken waren er over de verjaring bij aansluiting met terugwerkende kracht door bedrijfstakpensioenfondsen. Gelijke behandeling is in

2019 gestegen van vijf naar vier. Eind december wees de Hoge Raad een arrest dat cijfers niet altijd nodig zijn om een rechtvaardiging voor (leeftijds)onderscheid te onderbouwen

Conclusie

In 2019 zijn er 18% meer uitspraken over pensioen gepubliceerd dan in 2018. De meeste zaken gaan nog steeds over uitleg van wettelijke of reglementaire pensioenbepalingen. Daarnaast blijven zaken over pensioen en scheiding en de werkingssfeer trouwe leveranciers van rechtspraak. In 2020 ga ik verder met meten. Ik houd u op de hoogte.

prof. mr. drs. Mark Heemskerk